

# POKOLRASZÁLLÁS



SARKADI IMRE  
EMLÉKEZETE

NAP KIADÓ

# TARTALOM

|                                     |   |
|-------------------------------------|---|
| Sarkadi Imre: Lakodalom előtt ..... | 5 |
|-------------------------------------|---|

## A SZÖKEVÉNY

|  |    |
|--|----|
| Bata Imre: Sarkadi Imréről. Részlet (In: Bata Imre: Ívelő pályák. Bp., Szépirodalmi, 1964.) .....                                      | 9  |
| Kónya Judit: A család. Részlet (In: Kónya Judit: Sarkadi Imre. Arcok és vallomások. Bp., Szépirodalmi, 1971.) .....                    | 10 |
| Sarkadi Imre: Igazololó nyilatkozat .....  | 13 |
| B. Nagy László: A peregrinus. Részlet (In: B. Nagy László: A teremtés kezdetén. Bp., Szépirodalmi, 1971.) .....                        | 14 |
| Szeberényi Lehel: A kormoránszövetség. Részlet (In: Szeberényi Lehel: A költő és őrangyalai. Bp., Magvető, 1965.) .....                | 19 |
| Csontos Sándor beszélgetése Kelemen Jánossal. Részlet .....  | 23 |
| Sarkadi Imre levele Boglári Békés Istvánnak. Részlet .....   | 25 |
| Sarkadi Imre levele későbbi feleségének Párizsba .....   | 26 |
| Kolozsvári Grandpierre Emil: Emlékezés és elemzés. Részlet .....   | 30 |
| Szabó Magda: Megmaradt Szobotkának. Részlet (In: Szabó Magda: Megmaradt Szobotkának. Bp., Magvető, 1983.) .....                        | 32 |
| Kő András–Nagy J. Lambert: „Jézus nekik megbocsát, de én nem”. Részlet .....   | 33 |
| Sarkadi Imre levelei édesanyjának Debrecenbe .....   | 34 |
| Zám Tibor levele Korga Györgynének a Rakéta regényújtság szerkesztőségébe. Részlet .....   | 38 |
| Sarkadi Imre levele későbbi feleségének Párizsba .....   | 39 |
| B. Nagy László: Sarkadi Imre. Részlet (In: Élő irodalom. Szerk.: Tóth Dezső. Bp., Akadémiai, 1969.) .....                              | 40 |
| Márkus Béla: Politizáló vagy tiszta irodalom? Részlet (In: Márkus Béla: Átdolgozások kora. Debrecen, Kossuth Egyetemi K., 1996.) ..... | 44 |
| Szemelvények korabeli kritikákból .....  | 49 |
| Pándi Pál: Gál János útja .....  | 49 |
| Illés Jenő: Gál János útja .....   | 50 |

|  |     |
|--|-----|
| Szabolcsi Miklós Rozi.....   | 50  |
| Gimes Miklós: Az öncélú irodalom csődje .....                          | 51  |
| Gyárfás Miklós–Fekete Sándor: Út a tanyákról .....                     | 52  |
| A drámaíró Sarkadiról. Csontos Sándor beszélgetése                     |     |
| Horvai Istvánnal.....  | 52  |
| Sarkadi Imre levele feleségének Budapestre .....                       | 61  |
| Közelpép Sarkadi Imréről. Csontos Sándor beszélgetése                  |     |
| Örsi Ferencsel. Részlet .....  | 62  |
| Bakó Endre: Nadányi Zoltán szigligeti levele. Részlet.....             | 64  |
| Fodor András: Napló. Részlet (In: Fodor András: Ezer este              |     |
| Fülep Lajossal. Bp., Magvető, 1986.).....                              | 65  |
| Díószegi András: Veréb-dűlő .....                                      | 66  |
| Szilágyi Gábor: Életjel. Részlet (In: Bp., Magyar                      |     |
| Filmintézet, 1994.).....   | 73  |
| Veress József: Sarkadi és a film. Részlet.....                         | 75  |
| Sarkadi Imre: A Dúvad-hoz (In: Sarkadi Imre: Cikkék, tanulmányok.      |     |
| Bp., Szépirodalmi, 1974.).....   | 78  |
| Kuczka Péter: A vitázó Sarkadi. Részletek .....                        | 80  |
| „Gömbfejűek” a redakcióban. Ablonczy Balázs beszélgetése               |     |
| Kuczka Péterrel. Részlet .....   | 86  |
| Tardos Tibor: Az „új Gömbfejű”. Részlet (In: Tardos Tibor:             |     |
| A tengervíz sós. Bp., Ab Ovo, 1994.).....                              | 88  |
| Sarkadi Imre: Az első franciaországi utazás izgalma. Részletek .....   | 89  |
| Szabó Ede: Sarkadi Imre: Elmaradt találkozás.....                      | 90  |
| Standeisky Éva: A XX. kongresszus és az írók (Részletek. In: Írók      |     |
| lázadása. Bp., MTA Irodalomtudományi Intézete, 1990.) .....            | 92  |
| Gábor Miklós: 1956. október 31.. Részlet (In: Gábor Miklós:            |     |
| Sánta szabadság. Bp., Magvető, 1997.) .....                            | 94  |
| A hallgatás sztrájkőrői. Szénási Sándor beszélgetése                   |     |
| Turczy Istvánnal. Részlet.....   | 97  |
| Fodor András: Napló. Részlet (In: Fodor András: Ezer este Fülep        |     |
| Lajossal. Bp., Magvető, 1986.).....                                    | 99  |
| Sarkadi Imre levele Sarkadi Ádámnak. Részlet.....                      | 100 |
| Szeberényi Lehel: Római-parti legendák. Részlet (In: Szeberényi Lehel: |     |
| Családi körben. Bp., Magvető, 1983.).....                              | 100 |

## KÚTBÓL – NAPFÉNYRE?

|  |     |
|--|-----|
| (Vásárhelyi) Pákozdy Ferenc: Elkésett halotti búcsúztató.....  | 105 |
| Tóth Gyula: Feljegyzés a Sarkadi-vitáról. Részlet (In: Írók pórázon.<br>A Kiadói Főigazgatóság irataiból, 1961–1970. Bp., MTA<br>Irodalomtudományi Intézete, 1992.)..... | 106 |
| Márkus István: A szökevény-ről.....  | 107 |
| B. Nagy László: Hozzászólás Márkus István Sarkadi-cikkéhez.....  | 117 |
| Cseres Tibor: Sarkadi védelmében (In: Cseres Tibor:<br>Hol a kódex? Bp., Magvető, 1971.).....  | 122 |
| Molnár Géza: Vonzások és taszítások. Részlet.....  | 128 |
| Somlyó György: A megoldhatatlan megoldása .....  | 134 |
| B. Nagy László: Sarkadi Imre. Részlet (In: Élő irodalom. Szerk.:<br>Tóth Dezső. Bp., Akadémiai, 1969.) .....   | 142 |
| Bata Imre: Sarkadi Imréről. Részlet (In: Bata Imre: Ívelő pályák.<br>Bp., Szépirodalmi, 1964.).....  | 152 |
| Tamás Attila: A cselekvő ember útjának keresése Sarkadi Imre<br>életművében (In: Tamás Attila: Irodalom és emberi teljesség.<br>Bp., Szépirodalmi, 1973.).....           | 161 |
| Hubay Miklós: Sarkadi (In: Hubay Miklós: Aranykor.<br>Bp., Szépirodalmi, 1972.).....   | 170 |
| Béla Miklós: A szabadság útjai (In: Béla Miklós: Érintkezési<br>pontok. Bp., Szépirodalmi, 1974.).....   | 182 |
| Czine Mihály: Kútból – napfényre (In: Czine Mihály: Nép és irodalom.<br>Bp., Szépirodalmi, 1981.).....   | 196 |
| Fülöp László: A kezdeményező író. Rövidítve.....   | 202 |
| Juhász Béla: Sarkadi Imre novellái. Rövidítve (In: Juhász Béla:<br>Irodalom és valóság. Bp., Szépirodalmi, 1977.).....   | 207 |
| Kis Pintér Imre: Hit és önámítás (In: Kis Pintér Imre: Helyzetjelentés.<br>Bp., Szépirodalmi, 1979.).....  | 221 |
| Pomogáts Béla: Pokolraszállás. Rövidítve .....   | 224 |
| Hima Gabriella: Determináció és szabadság. Részlet.....  | 230 |
| Szabó György: Sarkadi színháza .....   | 233 |
| Eörsi István: Aszkézis minden mennyiségben .....   | 237 |
| Tarján Tamás: Kapcsolatok és viszonyok Sarkadi két drámájában.....   | 239 |
| Beszélgetés Gábor Miklóssal Sarkadi Imréről.<br>Csontos Sándor interjúja.....  | 247 |

## HALÁLHÍR

|  |     |
|--|-----|
| Somlyó György: Halálhír .....  | 257 |
| Szeberényi Lehel: Római-parti aranyidők. Részlet (In: Szeberényi<br>Lehel: Családi körben. Bp., Magvető, 1973.) .....    | 260 |
| Ágh István: Kondor-memoár. Részlet (In: Ágh István: Virágárok.<br>Bp., Kortárs, 1996.) .....                             | 261 |
| Fodor András: Napló. Részlet (In: Fodor András: Ezer este Fülep<br>Lajossal. Bp., Magvető, 1986.) .....                  | 265 |
| B. Nagy László: A peregrinus. Részlet (In: B. Nagy László:<br>A teremtés kezdetén. Bp., Szépirodalmi, 1966.) .....       | 266 |
| Tolnai Gábor: Emlékek Sarkadi Imréről .....  | 267 |
| Meghívott vendég: Pártos Géza. Ablonczy<br>László interjúja. Részlet .....   | 272 |
| Gábor Miklós: Társbérlet az oszlopon. Részletek (In: Gábor<br>Miklós: A színész árnyéka. Bp., Szépirodalmi, 1972.) ..... | 272 |
| Németh László: Isteni szerencse (In: Németh László: Kiadatlan<br>tanulmányok. Bp., Magvető, 1968.) .....                 | 274 |
| Illyés Gyula: Új úton a Balaton körül. Sarkadi Imre .....  | 279 |

## A KÖTETBEN TALÁLHATÓ KÉPEK

|  |     |
|--|-----|
| Édesanyja, Elek Erzsébet .....                                     | 6   |
| Felesége, Lill, 1938 .....   | 6   |
| Kisújszálláson, 1937-ben .....                                     | 6   |
| Érettségi kép, 1939 .....  | 36  |
| A fiatal író .....   | 37  |
| „Polgár”-nak öltözve, 1941 .....                                   | 112 |
| Felesége, Lill, 1948 (Fotó Wachter Klára) .....                    | 113 |
| Lill és Ádám, 1943 .....   | 132 |
| Ádámmal, Galyatető, 1955 .....                                     | 132 |
| Ebben a házban lakott albérletben Balmazújvárosban, 1953-ban ..... | 133 |
| A füredi mólón, 1955 .....   | 133 |
| Simándy Pál újságíróval és Fahidy Ferencsel, 50-es évek vége ..... | 133 |
| Szigligeten, 1953 .....  | 201 |
| Galyatetőn, 1955 .....   | 201 |

|  |     |
|--|-----|
| A Hannibálon, 1958 nyara.....            | 246 |
| Hannibál nevű vitorlása.....             | 246 |
| A Thököly úti dolgozószobában, 1958..... | 246 |
| Borka lányával Galyatetőn, 1960 .....    | 259 |
| Az utolsó fénykép. Galyatető, 1960 ..... | 271 |

---

Az önálló kötetekből származó írások bibliográfiai adatait a Tartalomban tüntetjük föl, minden más esetben az írások végén találhatóak; aszerint, hogy a kiadvány összeállítója milyen forrásból merített – a Kiadó megjegyzése.